

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף רמ"ד ע"ב

פרשת ויחי

טקסט הזוהר

תא חזי, בשעתא דמטו ברכאן לידא דמשה, לברכא לכלהו שבטים, חמא לדן דהוה קטיר בחוץ, אהדר קטר ליה בארץ. הדיא הוא דכתיב, (דברים לג) ולדן אמר דן גור ארץ יזנק מן הכשן. מאי טעמא, בגין (דאיהו) דיהא שירותא וסופא דד' דגלין קטיר ביהודה דאיהו מלכא, כמא דאת אמר, גור ארץ יהודה, והוא שירותא דדגלין. וסופא דדגלין דן, דכתיב דן גור ארץ וגו', למחוי שירותא וסופא קטיר בחד אתר:

תרגום לעברית

בא ראה, בשעה שהגיעו הברכות ליד משה לברך את כל השבטים, ראה את דן שהיה קשור בנחש, חזר וקשר אותו בארץ, זהו שכתוב (דברים לג) ולדן אמר דן גור ארץ יזנק מן הכשן. מה הטעם? כדי [שהוא] שיהיה ראשית וסוף, של ארבעה הדגלים קשור ביהודה, שהוא מלך, כמו שנאמר גור ארץ יהודה, והוא ראשית הדגלים, וסוף הדגלים הוא דן, שכתוב דן גור ארץ וגו', להיות ראשית וסוף קשורים במקום אחד.

טקסט הזוהר

לשועתך קויתי ה', רבי חייא אמר, (כדכתיב) כמא דאת אמר, (שופטים יג) והוא יחל להושיע את ישראל מיד פלשתים. אמר (ס"א רבי אחא), וכי אמאי קויתי והא סליק הוה יעקב מעלמא בההוא זמנא מכמה שנין. אמאי אמר דאיהו מחכה לההוא ישועה.

(ס'א אלא ודאי) אָמַר לִיה וְדַאי רָזָא דְמַלְהָ, כְּדַכְתִּיב, (שמות יז) וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יְדֹוּ וְגַבַּר יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סָתָם. אוּף הָכָא וְהוּא יַחַל לְהוֹשִׁיעַ אֶת יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סָתָם. בְּגִינֵי כֹךְ אָמַר, לִישׁוּעָתָךְ קוּיָתִי ה'.

תרגום לעברית

לִישׁוּעָתָךְ קוּיָתִי ה'. רַבִּי חֲזִיא אָמַר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שופטים יג) וְהוּא יַחַל לְהוֹשִׁיעַ אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים. אָמַר [רבי אחא], וְכִי לָמָּה קוּיָתִי, וְהָרִי הִסְתַּלֵּק יַעֲקֹב מִן הָעוֹלָם בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן מִלְפָּנַי שָׁנִים? לָמָּה אָמַר שֶׁהוּא מְחַכֶּה לְאוֹתָהּ הַיְשׁוּעָה? [אלא ודאי] אָמַר לוֹ, וְדַאי סוּד הַדְּבָר כְּכַתוּב (שמות יז) וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יְדֹוּ וְגַבַּר יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סָתָם. אִף כָּאֵן וְהוּא יַחַל לְהוֹשִׁיעַ אֶת יִשְׂרָאֵל - יִשְׂרָאֵל סָתָם. לָכֵן אָמַר לִישׁוּעָתָךְ קוּיָתִי ה'.

טקסט הזוהר

אָמַר רַבִּי חֲזִיא. וְדַאי הָכִי הוּא, וְשִׁפִּיר. זַכָּאָה חוֹלְקָהוֹן דְּצַדִּיקָיָא, דִּידְעִי לְאַשְׁתַּדְּלָא בְּאוֹרֵייתָא, לְמִזְכֵּי בָּהּ לְחִיָּין דְּלַעֲיָלָא. כְּמָא דְּאַתָּה אָמַר, (דברים ל) כִּי הוּא חֲזִיָּה וְאַרְךָ יָמֶיהָ לְשִׁכֵּת עַל הָאֲדָמָה וְגו'.

תרגום לעברית

אָמַר רַבִּי חֲזִיא, וְדַאי כֹךְ הוּא, וְיִפָּה. אֲשֶׁרִי חֶלְקָם שֶׁל הַצַּדִּיקִים שְׂיוֹדְעִים לְהַשְׁתַּדֵּל בְּתוֹרָה כְּדִי לְזַכּוֹת בָּהּ בְּחַיִּים שְׁלֵמָעָלָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ל) כִּי הוּא חֲזִיָּה וְאַרְךָ יָמֶיהָ לְשִׁכֵּת עַל הָאֲדָמָה וְגו'.

טקסט הזוהר

גַּד גְּדוּד יְגוּדְנֹו וְהוּא יְגוּד עָקֵב. רַבִּי יִיסָא אָמַר, מִגַּד אֲשֶׁתַּמַּע, דְּהָא חִילִין יִפְקוֹן לְאַגְחָא קֶרְבָּא, מִשְׁמַע דְּכְתִיב גַּד, בְּכָל אֶתֶר גִּימַ"ל (רל"ד ע"ב) דָּל"ת, חִילִין וּמִשְׁרִיָּין נְפָקִי מִנִּיָּהוּ. דְּהָא גִימַ"ל יְהִיב, וְדָל"ת לְקִיט. וּמִהָכָא (נ"א משכא) כְּמָה חִילִין וְכְמָה

גד גדוד יגודנו והוא יגד עקב. רבי ייסא אמר, מגד נשמע שהרי חילות יצאו לערך קרב, משמע שכתוב גד. בכל מקום גימ'ל דל'ת, חילות ומחנות יוצאים מהם, שהרי גימ'ל נותן ודל'ת לוקח, ומכאן [ומושכת] כמה חילות וכמה מחנות תלויים בהם.

תא חזי, תהוא נהר דנגיד ונפיק מעדן, לא פסקין מימיו לעלמין, והוא אשלים למסכני, ועל דא קיימי כמה חילין וכמה משיריין, ואתגנו מהכא. ועל דא גד, דא אפיק ויהיב, ודא לקיט ונקיט, ואתגן ביתא וכל אנשי ביתא.

בא ראה, אותו נהר ששופע ויוצא מעדן, לא פוסקים מימיו לעולמים, והוא משלים לעניים, ולכן עומדים כמה חילות וכמה מחנות ונזונים מכאן. ועל זה גד, זה מוציא ונותן, וזה לוקט ולוקח, ונזונים הבית וכל אנשי הבית.

אמר רבי יצחק, אלמלא דהוי גד מבני שפחות, שעתא קיימא ליה לאשלמא יתיר מכלא. הדיא הוא דכתיב, (בראשית ל) בא גד קרי, וכתיב בגד חסר אל'ה, דהא שעתא קיימא בשלימו, ואסתלק מניה. הדיא הוא דכתיב, (איוב ו) אחי בגדו כמו נחל, בגין דהוא נהר דנגיד, אסתלק בההיא שעתא, וכתיב בגד חסר אל'ה, ועל דא, לא זכה בארעא קדישא ואסתלק מינה.

אמר רבי יצחק, אלמלא שהיה גד מבני השפחות, השעה עמדה לו להשלים יותר מהכל. זהו שכתוב (בראשית ל) בא גד, קרי, וכתוב בגד חסר אל"ף, שהרי השעה עומדת בשלמות, והסתלקה ממנו. זהו שכתוב (איוב ו) אחי בגדו כמו נחל, משום שאותו נהר ששופע הסתלק באותה שעה, וכתוב בגד חסר אל"ף, ולכן לא זכה בארץ הקדושה והסתלק ממנה.

טקסט הזהיר

רבי יהודה אמר, מניין לראובן דהיה כהאי גוונא, כדכתיב, פחו כמים אל תותר דאסתלקו מיין ולא נגידו, והא אתמר במה אפגים. ותרווייהו לא זכו בארעא קדישא, וחילין ומשיריין אפיקו לאחסנא להו לישראל ארעא. תא חזי, מה דאתפגים בגד, אשתלים באשר, הדא הוא דכתיב, מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך. השתא אשלים גימ' ל לדל"ת.

תרגום לעברית

רבי יהודה אמר, מניין לראובן שהיה כזה? ככתוב פחו כמים אל תותר, שהסתלקו המים ולא שפעו, והרי נתבאר במה פגם, ושניהם לא זכו בארץ הקדושה, וחילות ומחנות להנחיל לישראל את הארץ. בא ראה, מה שנפגם בגד, השתלים באשר. זהו שכתוב מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך. עכשו השלים גימ' ל לדל"ת.

טקסט הזהיר

רבי אלעזר ורבי אבא אשתמיטו במערתא דלוד, דעאלו קמי תוקפא דשמשא, דהו אולי בארעא. אמר רבי אבא נסחר האי מערתא במלי דאורייתא. פתח רבי אלעזר ואמר, (שמות קי"ד ע"א) (שיר השירים ח) שימני פחותם על לבך פחותם על זרועך וגו', רשפיה רשפי אש שלהבת יה, האי קרא אתערנא ביה. אכל ליליא חד הוה כד הוינא קאים קמי אבא, ושמענא מניה מלך, דלית שלימו ורעותא וכסופא דכנסת

ישראל בקודשא בריהּ הוא, אלא (ס'ח ע"ב) בנשמתהון דצדיקיא. דאינון מתערי
נביעו דמא תתאי, לקבלי עלאי. ובההיא שעתא שלימו דרעותא וכסופא בדכיקו חדא
למעבד פירין.

תרגום לעברית

רבי אלעזר ורבי אבא נשמטו במערת לוד, שנכנסו מפני תקף השמש, שהיו הולכים
בדרך. אמר רבי אבא, נסובב את המערה הזו בדברי תורה. פתח רבי אלעזר ואמר,
שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך וגו', רשפיה רשפי אש שלהבת זה. בפסוק זה
התעוררנו, אבל לילה אחד הזה, כשהייתי עומד לפני אבא ושמעתי ממנו דבר, שאין
שלמות ורצון ותשוקת כנסת ישראל בקדוש-ברוך-הוא אלא בנשמות הצדיקים, שהם
מעוררים נביעת המים התחתונים כנגד העליונים, ובאותה שעה שלמות הרצון
והתשוקה בדבקות אחת לעשות פרות.

◆ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (רמ"ה ע"א) ◆

טקסט הזוהר

תא חזי, בתר דאתדבקו דא בדא, והיא קבילת רעותא, היא אמרת שימני כחותם על
לבך, אמאי כחותם. אלא ארחיה דחותם, כיון דאתדבק באתר חד, אף על גב דאתעדי
מיניה, הא אשתאר רשימו בההוא אתר, ולא אעדי מיניה. דכל רשימו, וכל דיוקנא
דיליה, ביה אשתאר. כה אמרה כנסת ישראל, הא אתדבקנא בך, אף על גב דאתעדי
מינה ואזיל

תרגום לעברית

בא ראה, אחר שנדבקו זה בזה והיא קבלה רצון, היא אומרת, שימני כחותם על לבך.
למה כחותם? אלא דרכו של חותם, כיון שנדבק במקום אחד, אף על גב שזו ממנו, הרי
נשאר רשם באותו מקום ולא זו ממנו, שכל הרשם וכל הדמות שלו נשאר בו. כה

אָמַרָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, הֲרִי נִדְבָקְתִּי בָּךְ, אַף עַל גַּב שְׂזֵזְתִּי מִמֶּךָ וְהִלַּכְתִּי לְגָלוּת, שִׁימְנִי
כַּחוֹתֶם עַל לִבִּי, כִּדִּי שִׁשְׂאֹר כָּל דְּמוּתִי בָּךְ כַּחוֹתֶם הִזָּה שִׁשְׂאֹר כָּל דְּמוּתוֹ בְּאוֹתוֹ מְקוֹם
שְׁנִדְבָק בּוֹ.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.
מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):
creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5
עיצוב הדף: זוהר היומי.